

Bakgrunn for vedtak

Ekorndalselva kraftverk

Namsos kommune i Nord-Trøndelag fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	NTE Energi AS
Referanse	200806751-52
Dato	13.02.2015
Notatnummer	KSK-notat 15/2015
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Rune Moe

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

NTE Energi AS vil utnytte et fall på 132 m i Ekorndalselva i Namsos kommune. Inntaket er planlagt på kote 142 med kraftstasjon på kote 10. Inntaksdammen er tenkt som en 15 m lang og 1,5 m høy betongdam. Fra inntaket vil vannet bli ført ned til kraftstasjonen i et 1100 m langt nedgravd rør. Eksisterende skogsbilvei opprustes og forlenges (400 m) for å sikre tilkomst til inntaket. Kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 1,73 m³/s. mens minste slukeevne er på 0,15 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 2,1 MW, og selve kraftverket er planlagt 100 m fra eksisterende vei. Tilkobling til eksisterende nett innerst i Duna er tenkt som luftlinje (480 m). Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 1300 m lang strekning i Ekorndalselva. For å bøte på dette har søker planlagt å slippe en minstevannføring lik alminnelig lavvannføring på 50 l/s hele året. Til sammenligning er middelvannføringen 1,15 m³/s.

Etter offentlig høring leverte NTE en planendringssøknad for å tilpasse prosjektet Almdalen-Ekorndalen naturreservat, da de opprinnelige planene ville kunne føre til en oppdemming av elva inn i naturreservatet. Planendringen medfører ifølge søker at reservatet ikke lenger blir berørt, da inntaket nå ligger 0,5 m lavere i terrenget. Planendringen omfatter også endret kraftstasjonsplassering som følge av et løsmasseskred ved opprinnelig kraftstasjonsplassering.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 6,6 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2012 – 2014) har NVE klarert drøyt 1,8 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Namsos kommune var først positive til tiltaket, men snudde i saken da de ble klar over tiltakets beliggenhet overfor Almdalen-Ekorndalen naturreservat. I sin uttalelse i den begrensede høringen av planendringssøknaden, er kommunen som grunneier negativ til tiltaket til tross for at de har en juridisk bindende avtale med NTE om utbygging i området. **Fylkesmannen i Nord-Trøndelag** fremmet først innsigelse i saken, og mente at tiltaket kom i konflikt med naturreservatet, samt at kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldloven § 8 ikke var oppfylt. Innholdet i planendringssøknaden gjorde at Fylkesmannen senere trakk innsigelsen, men fraråder fortsatt tiltaket i sin supplerende høringsuttalelse. **Nord-Trøndelag fylkeskommune** er positive til tiltaket, og mener tiltaket er i tråd med fylkeskommunens strategi for små kraftverk. **Sametinget** har ingen innvendinger mot prosjektet ettersom tiltaket eller planendringen ikke er i konflikt med samiske kulturminner, og viser til fylkeskommunens uttalelse for vurdering av andre kulturminner. **Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag** er nøytrale i saken og viser til at det er Tovengruppen som har rettigheter i tiltaksområdet som benyttes som sent vinterbeite, og i enkelte år benyttes som alternativt kalvingsland. **Lars Toven**

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

(Tovengruppen) har som bruker av det aktuelle området forslag til avbøtende tiltak i en ev. anleggsfase. Toven uttaler også at de mener at utfordringer for reindriften trolig kan løses gjennom dialog. **Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag** er klart imot en utbygging av Ekorndalselva kraftverk, og påpeker at området har store naturverdier, samt at en utbygging vil føre til at friluftslivet i området vil bli negativt berørt, herunder også sjørrettsfiske i Ekorndalselva. **Privatpersoner** (lokalbefolkning) som uttalte seg i saken trekker frem at naturreservatet Almdalen nå er utvidet til Almdalen-Ekorndalen, og at området har kvaliteter som tur og rekreasjonsområde. De legger vekt på at ved en ev. utbygging vil det være viktig å bruke ressurser på å holde tiltaksområdet så tilsynelatende urørt som mulig, og nevner kabel som et ønsket avbøtende tiltak for linjetilknytingen.

Til tross for sin relativt avsideliggende beliggenhet, byr områdene rundt Duna og Ekorndalen på lett tilgjengelig natur. Øvre del av tiltaksområdet fremstår i dag som urørt. NVE mener at en gjennomføring av tiltaket vil skape store og varige sår i terrenget, særlig i inntaksområdet og grøfta ut for rørgaten. En realisering av Ekorndalselva kraftverk som omsøkt vil etter NVEs mening medføre sterkt skjemmende endringer av landskapsbildet. NVE har følgelig lagt stor vekt på tiltakets virkning på temaet landskap i vår vurdering av konsesjonsspørsmålet.

NVE mener tiltaksområdet har flere biologiske kvaliteter, særlig innen naturtyper, og til dels rødlistearter. Verdien på området trekkes opp av det helhetlige biologiske mangfoldet som er konsentrert på et relativt lite geografisk område. Elva har flere kvaliteter med anadrom strekning ved utløpet og oppover elva forbi omsøkte kraftstasjon, og flere fossefall med fossesprutsoner (B- og C-verdi). NVE har tillagt områdets biologiske mangfold og verdier stor vekt i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet. NVE mener at aktuelle avbøtende tiltak ikke vil være tilstrekkelig for å ivareta de allmenne interessene i området. Vi har også merket oss at fordelene i form av produksjon til relativt høy kostnad er begrenset.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Ekorndalselva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE avslår derfor søknaden om å bygge Ekorndalselva kraftverk.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	7
NVEs vurdering	13
NVEs konklusjon	21
Vedlegg	22

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra NTE Energi AS datert 03.10.2012:

NTE Energi AS søker om å utnytte vannfallet i Ekorndalselva i Namsos kommune i Nord-Trøndelag fylke til kraftproduksjon. Det søkes herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Ekorndalselva kraftverk

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Ekorndalselva kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte søknad med vedlegg.

NTE Energi AS har i etterkant av offentlig høring kommet med en planendringssøknad av 20.12.2013. NVE har vurdert planendringssøknaden sammen med opprinnelige søknad av 03.10.2012, og vi har brukt planendringen som omsøkte hovedalternativ. Høringsuttalelsene gjelder opprinnelig omsøkte alternativ, men noen av disse høringsuttalelsene er supplert etter begrenset høring av planendringen.

Ekorndalselva kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ (planendring)	Opprinnelig søknad
Nedbørfelt	km ²	17,3	17,3
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	36,4	36,4
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	66,47	66,47
Middelvannføring	m ³ /s	1,15	1,15
Alminnelig lavvannføring	l/s	52	52
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	57	57
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	136	136

KRAFTVERK

Inntak	moh.	141,5	142
Avløp	moh.	9	10
Lengde på berørt elvestrekning	m	1350	1300
Brutto fallhøyde	m	132,5	132
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,291	0,291
Slukeevne, maks	m ³ /s	1,73	1,73
Minste driftsvannføring	l/s	150	150
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s		
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s		
Tilløpsrør, diameter	mm	900	900
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-	-
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	1150	1050

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Installert effekt, maks	MW	1,91	1,91
Brukstid	timer	3430	3430

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	3,9	3,90
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	2,67	2,65
Produksjon, årlig middel	GWh	6,57	6,55

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	38,65	38,02
Utbyggingspris	kr/kWh	5,88	5,80

Ekorndalselva kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	2,1	2,1
Spenning	kV	0,69	0,69

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	2,1	2,1
Omsetning	kV/kV	22/0,69	22/0,69

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	480	480
Nominell spenning	kV	22	22
		Jordkabel	Luftlinje

Om søker

NTE Energi AS er tiltakshaver. NTE er organisert som et konsern med NTE Holding AS som morselskap. NTE-konsernet eies av Nord-Trøndelag fylkeskommune. NTE er et av landets største E-verk, både som kraftprodusent, kraftomsetter og netteier. Kjernevirksomheten er innenfor energiproduksjon og –omsetting, nett og elektroentreprise.

Beskrivelse av området

Søker beskriver området på følgende måte:

«Tiltaket ligger i Ekorndalselva i Namsos kommune, Nord-Trøndelag fylke. Området ligger ca. 20 km nordøst for Namsos. Adkomst til området er via riksveg 769 mot Vemundvik og videre på fylkesveg 464 mot Duna. Kraftverket tenkes plassert ca. 300 meter fra Ekorndalselvas utløp i sjøen ved Duna. Det er ikke bebyggelse eller fritidsbebyggelse i inntaksområdet, men det finnes en liten fritidshytte ca. 150 meter nordvest for kraftstasjonsområdet i tillegg til et gårdsbruk og et hus i Duna, ca. 500 meter nordøst fra tiltaksområdet».

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Ekorndalselva er i dag et uregulert vassdrag. Det er ikke anlagt noen form for forbygninger i vassdraget, men det er etablert en skogsbilvei som går langs vassdraget i hele tiltaksområdet. Veien går videre inn mot bebyggelse i Kvernmoen. Det går i dag ikke kraftlinjer inn langs Ekorndalselva. Nærmeste kraftlinje går langs FV 464, som ender i Duna innerst i Vetterhusbotnet.

Teknisk plan

Ettersom planene kun er endret for deler av tiltaket, er dette angitt i egne underkapittel:

Inntak

Inntaksdammen vil bli etablert som en gravitasjonsdam i betong plassert på kote 142. Dammen vil ha en lengde på ca. 15 m og en høyde på ca. 1,5 m.

Inntak planendring

Inntaksdammen senkes med 0,5 meter for å unngå at vannspeilet innenfor naturreservatet heves ut over normal vannstand. Inntaksdammen vil plasseres på samme sted som omsøkt i opprinnelig konsesjonssøknad, men den blir 0,5 m lavere. I prinsippet vil inntaksdammen bli utformet som en enkel betongterskel med fritt overløp med største høyde 0,5-1,0 meter. Lengden av det frie overløpet vil bli omkring 12-13 m.

Ved å redusere høyden på inntaksdammen vil omsøkt inntaksbasseng reduseres med ca. 2000 m³. For å kompensere for dette volumet må inntaksbassenget graves ut i noe større grad enn i opprinnelig omsøkte plan. Det anslås at det må tas ut ca. 2000 m³ mer masse fra bunnen av inntaksbassenget. Det antas at bunnen i inntaksbassenget må senkes med 1-1,5 meter for å oppnå et slikt volum.

Etter endringen vil vannspeilet strekke seg ca. 90 meter oppstrøms inntaksdammen, med et overflateareal på ca. 1700 m². For å sikre at naturreservatet ikke blir berørt, foreslår søker etablering av en terskel like nedstrøms reservatgrensen.

Vannvei

Fra inntaksdammen vil vannet bli transportert gjennom en ca. 1100 meter langt nedgravd rør (900 mm) på østsiden av elva de første ca. 800 m, deretter under eksisterende skogsbilveg og ned mot elva de resterende ca. 300 m. Bredden på traseen vil bli om lag 20 meter.

Vannvei planendring

Som følge av senkningen av inntaksdam og vannspeil i inntaket, påvirkes rørgrøfta ved at gravegrøfta må bli tilsvarende dypere (0,5 m) på de øverste 170 meterne under anleggsperioden. En 0,5 m dypere grøft antas å ville gi ca. 1 meter bredere grøft på overflatenivå. Under anleggsperioden vil rørgrøfta kunne bli opp til 7-8 meter dyp på det dypeste. For å hindre utrasing av masser i rørgrøfta kan det være behov for å bruke f. eks. spuntekasser. Etter rørlegging vil massene legges tilbake over grøfta. Planendringen omfatter også en mindre justering av trasevalg.

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Kraftstasjon

Kraftstasjonen vil bli plassert som bygg i dagen ca. på kote 10. I kraftstasjonen installeres to Francisturbiner med slukeevner på hhv. 0,58 og 1,15 m³/s. Installert effekt vil til sammen være 1,9 MW, mens gjennomsnittlig årsproduksjon er beregnet til 6,55 GWh. Generatorytelse er 2,1 MVA og spenning 0,69 kV. Kraften opptransformeres til 22 kV med en 2,1 MVA transformator.

Kraftstasjon planendring

Mer eller mindre identisk med opprinnelig omsøkte løsning, men flyttet ca. 50 m nedstrøms (fra kote 10 til ca. kote 9) grunnet ras og masseutglidning på tidligere kraftstasjonsplassering.

Nettilknytning

Fra transformatorens høyspentfelt føres en 22 kV kabel som tilknyttes 22 kV linje i mast. Planlagt kabeltype er TSLE 3 x 1 x 95 mm² Al, med en lengde på ca. 30 meter. Nettilknytningen gjøres med at det bygges en ny, ca. 480 meter lang 22 kV linje med FeAl 3 x 25 mm² som tilknyttes eksisterende 22 kV linje langs fylkesveg 464 i Duna innerst i Vetterhusbotnet. Ledningen vil krysse strandengen innerst i Vetterhusbotnet og utløpet av Dunaelva i tillegg til en kort strekning med lauvskog og barskog. Det søkes primært om luftlinje, men jordkabel er også aktuelt.

Veier

I forbindelse med kraftstasjonen må det etableres en atkomstveg på ca. 100 meter. I tillegg må det etableres en atkomstveg til inntaket på ca. 300 meter. Atkomstvegen til kraftstasjonen vil bli en forlengelse av eksisterende veg ned mot utløpet av Ekorndalselva. Eksisterende veg ned mot kraftstasjonsområdet må muligens opprustes noe, da den vil kunne være noe smal for anleggsperioden. Atkomstveien til inntaket må legges nord for grustaket som ligger like nedstrøms inntaket. Alle veier som etableres i forbindelse med utbyggingen vil bli permanente.

Massetak og deponi

Det søkes ikke om massetak eller deponi. Masser fra graving/sprenging vil delvis benyttes til å fylle igjen traseen. Eventuelle overskuddsmasser vil bli plassert i og langs rørtraseen samt som atkomstveg og arrondering av området rundt kraftstasjonen.

Arealbruk

Inntaksdam inkludert inntaksarrangement medfører et arealbeslag på opptil 0,3 daa. Atkomstveg frem til kraftstasjon og kraftstasjonstomt vil beslaglegge ca. 1,5 daa. Atkomstveg til inntaket vil legge beslag på ca. 1,5 daa. Rørgaten graves i hovedsak ned i grøft langs eksisterende skogsbilveg og langs elva, og vil i anleggsperioden beslaglegge et belte på ca. 20 m bredde. Arealbeslag for rørtraseen blir dermed ca. 22 daa. Rørgrofta vil bli gjenfylt og terrenget arrondert og reetablert. Utbyggingen vil totalt beslaglegge ca. 25 daa.

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Tiltaksområdet er definert som «nye områder for spredt næringsbebyggelse – energiproduksjon» i kommunens arealplan. Det er i kommuneplan satt som vilkår at utbyggingen ikke må komme i konflikt med flyttlei for rein.

Samlet plan (SP)

Vassdraget ligger ikke i Samlet Plan for vassdrag.

Verneplan for vassdrag

Ekorndalselva er ikke et verna vassdrag. Nærmeste verna vassdrag er Salsvassdraget nord for Ekorndalsvassdraget og Bjøra øst for vassdraget.

Inngrepsfrie områder (INON)

Etablering av inntaksdammen vil skyve kanten av det inngrepsfrie området ca. 150 meter østover. Det inngrepsfrie området vil dermed bli redusert med ca. 150 dekar, noe som utgjør 0,05 % av det samlede areal på det inngrepsfrie området. Det er hovedsakelig sone 2-områder som berøres, men tiltaket vil også ha innvirkning på villmarkspregede områder.

Nasjonale laksevassdrag

Ekorndalselva er ikke et nasjonalt laksevassdrag. Det kan likevel være verdt å merke seg at fjordsystemet henger sammen med den nasjonale laksefjorden Namsenfjorden gjennom Lökkaren.

Andre verneområder

Tiltaksområdet grenser til Almdalen-Ekorndalen naturreservat (forskrift 2011-12-16 nr. 1290, Miljødirektoratets verneområde-ID: VV0000153).

Fylkesvise planer for småkraftverk

Ekorndalselva er registrert som et av sju kraftverk som er til konsesjonsbehandling hos NVE i Nord-Trøndelag Fylkeskommunes «Strategi for små vannkraftverk i Nord-Trøndelag» (2010). Målsettingen til planen er følgende:

«Gjennom "Strategi for små vannkraftverk i Nord-Trøndelag" skal potensialet for små vannkraftverk gjennomgås med tanke på framtidig energiproduksjon og bærekraftig næringsutvikling. Utfordringer knytta til rammebetingelser vedrørende miljø, lokal/regional samfunnsutvikling og tekniske/økonomiske forhold skal betraktes i helhetlig sammenheng. Ut fra dette trekkes det opp strategier for utbygging av små vasskraftverk.»

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner,

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 25.06.2013 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen, Naturvernforbundet, brukere av området og det lokale veglaget. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Namsos kommune var først positive til tiltaket som det framgår i brev av 14.02.2013. Etter at de ble oppmerksomme på konflikten med Almdalen-Ekorndalen naturreservat, leverte de ny negativ høringsuttalelse i brev av 04.10.2013 der de har kommet med følgende vedtak:

«Namsos kommune er negativ til NTE Energi AS sin søknad om utbygging av Ekorndalselva kraftverk i Namsos kommune da tiltaket vil berøre vernet område.»

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag er imot tiltaket, og har i brev av 31.01.13 fremmet innsigelse i saken. De mener at kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldloven § 8 ikke er oppfylt, og mener det er behov for bedre kunnskap og beslutningsgrunnlag for følgende tema:

- hvilke konsekvenser omsøkt kraftverk kan få for Almdalen-Ekorndalen naturreservat
- mulig hekkelokalitet for hubro i berørte område
- mulig yngleplass for oter på berørte strekning i vassdraget
- mulig hekkelokalitet(er) for fossefall på berørte strekning i vassdraget

De opplyser om at dersom ny kunnskap avklarer at Almdalen-Ekorndalen naturreservat eller omtalte sårbare/trua arter ikke blir berørt av planene, vil Fylkesmannen trekke varslet innsigelse.

Nord-Trøndelag fylkeskommune er som det framgår i brev av 19.02.2013 positive til tiltaket, og kommet med følgende vedtak:

«Fylkesrådet i Nord-Trøndelag anbefaler at konsesjon gis Nord-Trøndelag Energi AS for bygging av Ekorndalselva kraftverk. Fylkesrådet anser prosjektet å være i tråd med fylkeskommunens «Strategi for små vannkraftverk i Nord-Trøndelag» fra 2010.»

Sametinget har i brev av 01.02.2013 kommet med følgende oppsummering av egen uttalelse:

«Sametinget anser at det kan finnes hittil uregistrerte samiske kulturminner innenfor det berørte området. Undersøkelsesplikten i forhold til kulturminnelovens § 9 anses ikke som oppfylt. Undersøkelsesplikten må oppfylles før tiltaket kan settes i gang. Sametinget ber om at oppfyllelse av undersøkelsesplikten inngår som konsesjonsvilkår dersom NVE går inn for konsesjon.»

Sametinget understreker at det ikke under noen omstendigheter kan iverksettes markinngrep i det omsøkte området før det er befart og vi har avgitt vår endelige uttalelse, jf. kulturminnelovens §§ 8 og 9. Vi understreker viktigheten av tidlig og god dialog mellom utbygger og reindriftsnæringen.

Vi gjør for øvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Nord-Trøndelag fylkeskommune.»

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sametinget har også kommet med ytterligere uttalelse i brev av 22.11.2013 etter egen befaring av tiltaksområdet. Det ble her påvist tre fangstgroper like utenfor tiltaksområdet (nedre del). Konfliktgrad er ytterligere beskrevet i kapittelet «Kulturminner» i dette vedtaket.

Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag har i brev av 29.01.2013 uttalt følgende:

«Åatjel-Njaarke sijte består av 6 siidaandeler (familier), der 3 og 3 mer eller mindre driver sammen som gruppe. Dette er Jåma-/Anti-gruppen og Tovengruppen. Det er Tovengruppen som har rettigheter som knytter seg til det omsøkte området og de benytter området som seint vinterbeite. Det tradisjonelle kalvingslandet ligger øst for Gartlandsveien. I enkelte år (avhengig av vær og føreforhold) kan Ekorndalsfjella benyttes som alternativt kalvingsland. Arealbrukskartet for reindriften kan sees på innsynsløsning på www.reindrift.no.

(...)

Reindriftsagronomen mener konsekvensutredningen for tema reindrift er noe kort i sin beskrivelse av reindriften. Reindriftsagronomen ser at inntaksbassenget skal holdes på kote 142, og det bør medføre at isen legges jevnt/ blir sikker. Strømninger o.l. under isen kan medføre usikker is på inntaksdammen. Vi er ikke kjent med hvorvidt dette vil være et problem for reindriften. Det er spesielt aktivitet og forstyrrelser i anleggsperioden som er negativt for reindriften. Etter ferdigstilling av kraftverket vil det trolig ikke medføre vesentlige konsekvenser. Reindriftsagronomen mener tiltaket vil medføre små negative konsekvenser for reindriften i anleggsperioden. Vi forutsetter at reinbeitedistriktet kontaktes og får delta på videre planlegging av utbyggingen.»

Lars Toven har som bruker av området og representant for Åarjel-Njaarke reinbeitedistrikt uttalt i epost av 31.01.2013 at de ikke er imot tiltaket, men forutsetter noen avbøtende tiltak: Dersom vadestedet oppstrøms øverste foss i Ekorndalselva blir berørt, må det bygges en bro. Det er også viktig at det ikke gjøres inngrep som forverrer eller hindrer flyttveien for rein som krysser rørgata ved åsryggen nedenfor fossen. Det vises til at inngrep generelt medfører økt ferdsel, som ikke er heldig sett fra reindriftas side. Toven uttaler også at de mener at utfordringer for reindriften trolig kan løses gjennom dialog, og ønsker å bli orientert i ev. videre planer.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag går imot utbyggingen, og har i brev av 19.01.2013 oppsummert egen uttalelse med følgende:

«Naturvernforbundet går mot kraftutbygging i Ekorndalselva. Bakgrunnen for dette er blant annet:

En utbygging vil medføre inngrep i et etablert naturreservat med svært verdifulle lavarter. Verdifulle fossesprutsoner blir berørt.

Generelt sett gir de biologiske undersøkelser i vann og terreng utført av ukjente personer, et kort øyeblikksbilde av situasjonen og er etter Naturvernforbundets mening mangelfulle. Det er derfor behov for ytterligere undersøkelser som er grundigere og går over et lengre tidsrom.

Hubroen er ikke vurdert. Statusen for denne arten må derfor undergis grundigere undersøkelser. Det samme gjelder ål.

Utløpet av Ekorndalselva er en del av en nasjonal laksefjord, der anadrome arter skal ha forrang og spesielt vern. Dette må også sees i sammenheng med den betydningen hele Vetterhusbotnet, med tidligere nevnte elver, har som gyteområder og oppvekstområder for sjøaure som ikke er utsatt for samme lusepress som de fleste andre områder i Norge.

Viktige kulturminner i form av dyregraver vil bli berørt. Det er behov for ytterligere undersøkelser med tanke på sørsamiske kulturminner.

En utbygging vil få drastiske konsekvenser for fossekallen i området, og periodevis konsekvenser for kongeørn og dvergfolk.

Friluftslivet i området vil bli vesentlig berørt, ikke minst allmennhetens fiske etter sjøaure i utløpet av Ekorndalselva.

En utbygging vil forskyve det inngrepsfrie området noe østover.»

Grunneier **Ingebjørg Saksen** har i sitt brev av 23.01.2013 uttalt følgende:

«Strandengene på Duna opplever jeg som spesielle og de har stor betydning for den totale opplevelsen av min eiendom. Dette gjelder særlig i forhold til fremtidig bruk av eiendommen i turismesammenheng, og annen næringsvirksomhet. I den forbindelse planlegges det å restaurere naustet, bålplassen og strandengene. Det er heller ikke aktuelt med andre traseer for nye linjespenn over min eiendom og jeg krever derfor at den blir lagt i kabel.

FUGLETREKK

Ut fra egne observasjoner synes jeg skadevirkningene i forhold til fugler er undervurdert i konsesjonssøknaden. Det er et betydelig fugletrekk inn og ut Almdalen.»

Som privatpersoner og brukere av området sier **Marit og Tormod Bergum** i sin høringsuttalelse av 31.01.2013 følgende:

«Som bruker av området og bosatt i Botnan -lokalområdet til Ekorndalen- ønsker vi å gi en uttalelse angående søknad om konsesjon på Ekorndaleselva kraftverk. Ekorndalen og Ekornøra er ett for oss lett tilgjengelig turområde for store og små. Vi benytter stedene til friluftsliv og sosialt treffpunkt. Områdene er viktige for oss. Det har ikke vært tradisjon her for å merke stier, men stien opp ved Ekornfossen er godt opparbeidet og mye brukt. Denne adkomsten ønsker vi bevart. Rett oppstrøms Ekornfossen er det ett flott leke og badeområde i elva; og dets nærhet til vei med parkeringsmuligheter gjør det særs egnet for småbarnsfamilier. Vi ønsker å benytte badeplassen etter utbygginga og ønsker derfor at sikkerheten ved dette vurderes og at det legges til rette for sikker bading. Søknaden punkt 2.7.5 (s.16) mener vi inneholder grove faktafeil. I søknaden henvises det til Almdalen naturreservat og at ekorndalselva ikke omfatter vernede områder. Almdalen naturreservat har blitt utvidet til Almdalen-Ekorndalen naturreservat. Se FOR2011-12-16 nr 1290. For kart se:

http://www.dirnat.no/multimedia/50964/NR_Almdalen-Ekorndalen.pdf

Vi overlater det til dere å vurdere betydningen av dette. Dog mener vi det bør vurderes om det er riktig å føre kabel i luftspenn over Duna, da dette blir ett unødvendig synlig inngrep for alle som brukerområdet. I tillegg vil kanskje annen kabelframføring forstyrre dyre og fuglelivet

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

mindre. Vi mener det vil være riktig å bruke ressurser på å gjøre hele Duna-, Almdalen-, Ekorndalen-pakken så helhetlig og tilsynelatende urørt som mulig.»

Søkers svar på høringsuttalelsene:

NTE Energi AS har i brev av 14.03.2013 svart på de inkomne høringsuttalelsene. NTEs fullstendige svar på høringsuttalelsene er tilgjengelig på NVEs nettsider ev. i offentlig postjournal. Nedenfor er NVEs forkortede versjon av søkers svar:

NTE Energi AS mener at saken er tilstrekkelig opplyst og i henhold til NVEs krav. Likevel bemerker de at kravene til hva som forventes av informasjon i offentlig saksbehandling har endret seg i tidsperioden søknaden har vært til behandling. Almdalen-Ekorndalen naturreservat ble opprettet etter at søknaden første gang var sendt inn, og bemerker at NVE ikke har krevet utfyllende informasjon vedrørende naturreservatet. De mener at inngrepene i sin helhet ligger utenfor naturreservatet, men erkjenner at deler av inntaksbassenget vil gå inn i verneområdet. Likevel mener de at effekten av dette ikke vil påvirke reservatet vesentlig i negativ retning.

De bemerker at hensyn til hekkende rovfugl kan løses gjennom avbøtende tiltak som begrenset anleggsperiode, og at ev. konflikt med trekkende fugl kan løses ved å legge linjetilknytningen som jordkabel. Ål og elvemusling er omtalt i egen rapport vedlagt søknaden, og de understreker at Ekorndalselva ikke er nasjonalt laksevassdrag.

Når det gjelder kulturminner vil søker innlemme kulturminneloven og aktsomhetsplikten jf. § 8.2 i videre planer for å ivareta ev. kulturminner i tiltaksområdet. Tiltakshaver er klar over at det er nødvendig med en befaring fra Sametinget, og sier at de vil få undersøkt tiltaksområdet for kulturminner snarest mulig.

Vedrørende reindrift mener søker at det viktig med en tett dialog med reindriften tidlig i prosjekteringsfasen, og at avbøtende tiltak skal vurderes i samråd med næringa selv.

Tiltakshaver vil legge vekt på at etablerte stisystemer og eksisterende tilrettelegging for friluftsliv skal opprettholdes slik at området fortsatt kan benyttes til friluftsliv.

Tilleggsopplysninger

I etterkant av NVEs sluttbefaring søkte NTE Fylkesmannen i Nord-Trøndelag om dispensasjon fra verneforskriften. NTEs søknad ble avslått i Fylkesmannens vedtak av 15.10.13, da tiltaket ble ansett å være i konflikt med verneformålet (Fylkesmannens dok. ref: 2013/5231).

Som svar på høringsuttalelsene og Fylkesmannens innsigelse kom NTE i etterkant av NVEs sluttbefaring med en planendringssøknad av 20.12.2013. NTE gjør rede for de mest sentrale endringene og sitt syn på virkningene gjennom planendringssøknad av 20.12.2013. Endringene i tiltaket ved planendringen er presentert som søknadens hovedalternativ ovenfor.

Planendringssøknaden ble senere sendt på begrenset høring. NVE har mottatt følgende kommentarer til planendringen:

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Namsos kommune uttaler at de også er imot tiltaket som omsøkt gjennom planendringen som det fremgår av kommunens vedtak av 27.02.14. De viser saksutredningen der det trekkes frem områdets kvaliteter innen friluftsliv, bærplukking, jakt og fiske. De konkluderer med at:

«Administrasjonen er av den oppfatning at selv om vannstanden i verneområdet ikke vil bli hevet ved endringssøknaden, ønsker man fortsatt å gå imot søknad om utbygging.»

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har i brev av 06.03.14 kommet med en supplerende høringsuttalelse, der innsigelsen trekkes. Fylkesmannen fråråder fortsatt konsesjon til tiltaket, og konkluderer med følgende:

«På bakgrunn av tiltaket med framlagte planendring ikke lenger vil berøre Almdalen naturreservat direkte, trekker Fylkesmannen varslet innsigelse.

Framlagte plan innebærer fortsatt at området landskapsmessig vil bli berørt av tiltaket. Fylkesmannen konstaterer at det ikke er fremlagt supplerende kunnskap slik det ble bedt om.

Det miljøfaglige beslutningsgrunnlaget anses derfor fortsatt som utilfredsstillende. Fylkesmannen vil på dette grunnlag, sammen med våre tidligere argumenter gitt i uttalelse 31.01.13, fortsatt frarå at det gis konsesjon til kraftutbygging i Ekomdalselva.»

Sametinget har i supplerende høringsuttalelse av 17.02.14 konkludert med:

«Etter vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredede kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planendringsforslaget»

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag har i brev av 28.02.14 ytret at de fortsatt er imot tiltaket, da det fortsatt er «en rekke miljøfaglige argumenter mot en kraftutbygging i Ekorndalselva, som går fram av vår tidligere høringsuttalelse (...) Det er betydelige friluftsmessige interesser som berøres og planendringen drøfter ingen av disse momentene og innvendingen». Som Fylkesmannen er Naturvernforbundet er kritisk til endringen av kraftstasjonsplassering, da den nye plasseringen vil korte ned den anadrome strekningen med ca. 20 %. I tillegg mener de at den nye kraftstasjonsplasseringen vil gi mer støy ved friluftsområdet ved elvas utos, og vil i så måte være mer skjemmende. De påpeker også at tiltaket som omsøkt fortsatt vil innebære store inngrep med negative landskapsmessige konsekvenser.

NVE merker seg at kommunen som grunneier er imot tiltaket. Kommunen har like fullt en juridisk bindende avtale med NTE, der de tilsynelatende har gitt NTE de nødvendige rettighetene til å gjennomføre tiltaket ved en ev. konsesjon. NTE kommentere også dette i sitt svar på høringsuttalelsene til planendringssøknaden, en uttalelse som også er lagt ut i sin helhet på NVEs nettsider.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 17,3 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 1,15 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 1,42 % og nedbørfeltet har en brendel på 0 %. Avrenningen er forholdsvis stabil fra år til år med flommer hele året. Lave vannføringer opptrer gjerne om vinteren og til dels om sommeren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 57 og 136 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 52 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1,73 m³/s og minste driftsvannføring 0,15 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 50 l/s hele året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 60,7 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE gjør oppmerksom på at alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil være beheftet med feilkilder ved skalering til det aktuelle vassdraget. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt. NVE har ikke spesifikt kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 150 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 50 l/s, vil dette gi en restvannføring på ca. 453 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 60 dager i et middels vått år. I 85 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 72 l/s ved kraftstasjonen.

NVE mener at omsøkt slukeevne ivaretar noe av vassdragets naturlige vannføringsdynamikk ved at det er overløp et visst antall dager i året.

Produksjon og kostnader

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. NVE minner likevel om at det vil være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Naturmangfold

Naturtyper

Tiltaksområdet domineres av skog, men har også innslag av myr, bratte fjellskrenter ned til kysten ved elvas utløp og kulturlandskapet ved Duna. På grunn av skiftende topografiske forhold, er det store lokale forskjeller i vegetasjonsbildet. Det er furu og gran som dominerer av skog, men det er også innslag av bjørk i tiltaksområdet. Gråor danner i stor grad kantsonen til nedre deler av Ekorndalselva.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

I forbindelse med en kommunal kartlegging av naturtyper i Namsos¹, ble det registrert to lokaliteter i tiltaksområdet til Ekorndalselva kraftverk som ble vurdert til å oppfylle kriteriene i DN-håndbok 13. Begge lokalitetene er fossesprutsoner, og ligger i tilknytning til to fosser på den aktuelle elvestrekningen, og begge ble vurdert til lokal verdi (C). Hassel & Holien² har også undersøkt området i 2008, og identifiserte naturtypen kystgranskog (A-verdi) i tilknytning til nedre foss. De oppgraderte også øvre fossesprutsone til viktig (B). Nedre fossesprutsone er ikke undersøkt eller verdsatt av Hassel og Holien, men karplantefloraen i området ble for øvrig vurdert som fattig. I tillegg til de nevnte lokalitetene, er det også registrert to viktige naturtyper ved Duna; en strandeng (B-verdi) og ytterligere en kystgranskogslokalitet (A-verdi) som det kommer fram av søknadens biomangfoldrapport fra Ambio Miljørådgivning AS. I naturbase er det også påvist naturtypen «sterke tidevannsstrømmer» (B-verdi) i hele brakkevannsområdet ved Duna, og det er flere viktige naturtyper innover Almdalen nordøst for tiltaksområdet, samt lenger inne i Ekorndalen.

Den øvre fossen i Ekorndalselva er beskrevet på følgende måte i Hassel & Holien 2008:

«Fossen ligger på sørsida av Vetterhusbotn en liten fjord øst for Otterøya. Fossen har et fall på omtrent 10 m og ligger vestvendt. Fossen hadde stor vannføring ved undersøkelsestidspunktet og det var en stor fosserøyksone nord for fossen. Her var det også bergvegger på høyde med fossefallet og noe blokkmark. Sørsiden av fossen virket ikke å være særlig påvirket av fosserøyk. Berggrunnen ved fossen består av gneiser (NGU 2005). Dette er harde bergarter som ikke gir fra seg mye næringsstoffer. Nærmeste målestasjon for nedbør er Otterøya som har en gjennomsnittlig årsnedbør på 1440 mm (Førland 1993). Det er trolig enda mer nedbør i området rundt Vetterhusbotn. Området ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (Moen 1998).

(...)

Naturtyper og verdi: Fossesprutsone B. En velutviklet fossesprutsone der det ikke ble registrert rødlistearter, men det er potensiale hvis skogen får utvikle seg naturlig.»

Nedre foss med tilhørende kystgranskog er beskrevet på følgende måte:

«Fossen ligger på sørsida av Vetterhusbotn en liten fjord øst for Otterøya. Fossen har et fall på omtrent 25 m og ligger vestvendt. Fossen hadde stor vannføring ved undersøkelsestidspunktet og det var en stor fosserøyksone. Det er høye bergvegger ved fossen. Skogområdet langs elva nedenfor fossen var preget av et variert ravine landskap delvis på marin leire. Berggrunnen ved fossen består av gneiser (NGU 2005). (...) Området ble ikke fullstendig undersøkt og det undersøkte området omfatter furuskog ved fossenakken og deler av ravine systemet langs elva nedenfor fossen. Bergveggene og skogen ved fossesprutsonen ble ikke undersøkt.

(...)

¹ Lyngstad & Aune 2005: Naturtypekartlegging i Namsos kommune

² Hassel & Holien 2008: Biologisk kartlegging av fossesprutsoner i kommunene Namsos, Namdalseid og Steinkjer i Nord- Trøndelag

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Naturtyper og verdi: Kystgranskog A. Området inneholder bare flekkvis velutviklet skog, men to rødlistearter begge i kategorien VU ble registrert. Området har stort potensiale hvis skogen får utvikle seg naturlig. Fossesprutsonen ble ikke vurdert.»

Som Hassel og Holien beskriver i rapporten har området stort potensiale (for både moser og lav) hvis skogen får utvikle seg naturlig. Kystgranskog er en sjelden og sterkt truet naturtype (EN) hvor regionen Midt-Norge har et spesielt stort ansvar, ikke bare regionalt og nasjonalt, men også et europeisk ansvar for å ivareta.^{3,4} Naturtypen er også sårbar for endringer som følge av spesielle økologiske betingelser. Det er begrenset direkte påvirkning på naturtypen ved en realisering av omsøkte tiltak gjennom hogst, men en fraføring av vann vil redusere omfanget av begge fossesprutsonene, som igjen vil ha negativ innvirkning på fuktforholdene i A-lokaliteten av kystgranskog i tilknytning til nedre foss. I følge Olje- og energidepartementets (OEDs) retningslinjer for små kraftverk (2007) vil

«Tiltak som kommer i konflikt med arter som er "kritisk truet" eller "sterkt truet", eller naturtyper Norge har et internasjonalt ansvar for, eller vil vanskeliggjøre nasjonal oppfyllelse av internasjonale avtaler kan ikke påregne å få konsesjon.»

Fossesprutsoner er kantsoner ved fosser som har en så høy vannføring eller fall at det dannes et stabilt fuktig miljø for vegetasjon. Sonen kan gi grunnlag for mosevegetasjon på stein og berg (fosseberg) eller for rikere plantesamfunn med gress og urter (fosse-eng) der hvor det er etablert et jordsmonn. Fossesprutsoner er forholdsvis sjeldne og er primært knyttet til de litt større fossene på Vestlandet, Nord-Norge og sentrale fjellstrøk. Truslene mot naturtypen er først og fremst fraføring av vann som resultat av vannkraftutbygging.

Ekorndalselva kraftverk vil fraføre vann fra to fossesprutsoner; en med regional verdi (B) og en med lokal verdi (C). Den øvre fossesprutsonen beskrives som velutviklet, og den andre er som sagt knyttet til en lokalitet med kyststgranskog. Biomangfoldrapporten som følger søknaden konkluderer med at redusert vannføring på strekningen vil ha middels negativ konsekvens for fossesprutsonene. Det er også sannsynlig at artssammensetningen innenfor fossesprutsonene endres.

NVE mener at en eventuell utbygging av Ekorndalselva kraftverk vil medføre en vesentlig negativ virkning for fossesprutsonene på utbyggingsstrekningen samt den ene kystgranskogslokaliteten. En utbygging som omsøkt vil redusere vannmengden betraktelig, og restvannføringen på strekningen er svært lav og vil ikke i tilstrekkelig grad kunne bidra til at fossesprutsonenes funksjon som naturtype opprettholdes. NVE har tillagt negativ innvirkning på flere naturtyper stor vekt i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet.

Arter

Floraen i influensområdet er vurdert av Ambio Miljørådgivning AS som stort sett triviell. Det foreligger imidlertid funn av tre rødlistede lavararter i nærheten av tiltaksområdet; Gullprikklav (VU), granfylltav (EN) og skorpelaven *Szczawinskia leucopoda* (VU). Som det fremgår av søknaden og den biologiske rapporten, er både gullprikklav og skorpelav registrert innenfor naturtypen kystgranskog.

³ Lindgaard & Henriksen 2011: Norsk rødliste for naturtyper 2011.

⁴ Holien, Bratli & Jordal 2014: Rødlistede naturtyper i Nord-Trøndelag

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Granfjelllav er tydelig feilregistrert i kartmaterialet, men arten er like fullt sjelden og knyttet til boreal regnskog. Ifølge Artsdatabanken har granfjelllav sin europeiske hovedutbredelse i Namdalen og søndre Helgeland. Det er derfor sannsynlig at arten forekommer i influensområdet. Både kystgranskogslokaliteten og øvre fossesprutsone omtales med stort potensial for rødlistede arter hvis de får utvikle seg upåvirket. En ev. kraftutbygging av Ekorndalselva vil endre på de naturgitte forholdene, herunder fuktforhold spesielt. Slik NVE vurderer det vil tiltaket som omsøkt ha en vesentlig negativ innvirkning på fuktkrevende og rødlistede arter så vel som fuktkrevende naturtyper.

Av fuglearter i tiltaksområdet er det kjent at kongeørn er knyttet til tiltaksområdet i hekketiden. På NVEs sluttbefaring ble fossekall og forholdsvis mange individer av strandsnipe (NT) observert. Det er svært sannsynlig at begge arter hekker flere steder i vassdraget, og en hekkelokalitet for fossekall ble påvist i øvre foss på befaringsdagen. Det er også sannsynlig at det er hubro (EN) i tiltaksområdet. Dette kommer frem av Fylkesmannens uttalelse, der det vises til registreringer av Kroglund og Østnes m. fl. I tillegg er brakkvannsområdet i Duna antatt av Ambio Miljørådgivning AS å være av lokal verdi for trekkende vadefugler.

Fylkesmannen mener det er behov for ytterligere undersøkelse av hekkelokaliteter for fossekall samt hvorvidt hubro benytter seg av området eller ikke, og viser til at kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven § 8, ikke er oppfylt. NVE mener at vi på dette punkt har tilstrekkelig kunnskap til å fatte vedtak i saken. Begrensninger i anleggstiden kan være aktuelle avbøtende tiltak i en ev. konsesjon dersom vi mener at rovfugl eller ugler kan bli påvirket i hekkeperioden.

Av andre rødlistede arter er det registrert forekomst av gaupe (VU), og det er observert oter (VU) med unger ved Duna. Det er likevel ikke kjent noen faste hi eller yngleplasser for gaupe og oter langs Ekorndalselva. NVE har kun lagt noe vekt på disse observasjonene i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet, ettersom avbøtende tiltak trolig vil være tilstrekkelige til å ivareta områdets kvaliteter for disse to artene dersom det blir gitt konsesjon.

Det er både stasjonær ørret og sjørøttel i Ekorndalselva. Generelt er elva veldig grovsteinet og elvepartiene fra inntaksdammen og ned til sjøen er vurdert av Ambio miljørådgivning AS til å være stort sett uegnet gyteområde for fisk. Ekorndalselva har en anadrom strekning på ca. 250 m, hvorav ca. 70 m vil bli fraført vann etter omsøkte planer. Det ble gjennomført el-fiske i elva den 29.09 2010 (Rikstad 2010). Totalt ble det fanget 22 bekkeørret med størrelse fra 6 – 21 cm, og to sjørøtteler på ca. 20 cm. I rapporten konkluderes det med lav fisketetthet og generelt dårlige gyteforhold for sjørøttel. Det ble verken funnet laks, ål (CR), elvemusling (EN) eller gytefisk av sjørøttel i elva. Selv om ål ikke ble påvist i feltundersøkelsene, er det en enkeltobservasjon av ål (1 ind. på 30 cm) like ovenfor Ekorndalselvas utløp i havet.

Ekorndalselvas betydning i rekrutteringen av anadrom laksefisk i området er usikker, men elva har en viss verdi for fiske, da blant andre Naturvernforbundet uttaler at elva brukes til sportsfiske etter sjørøttel. NVE konstaterer at det er en sikker observasjon av ål i vassdraget. NVE har følgelig lagt noe vekt på forekomst av anadrom og til dels katadrom fisk.

NVE mener tiltaksområdet har flere biologiske kvaliteter, særlig innen naturtyper, og til dels rødlistearter. Verdien på området trekkes også opp av det helhetlige biologiske mangfoldet som er konsentrert på et relativt lite geografisk område. Elva har flere kvaliteter med anadrom strekning ved

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

utløpet og oppover elva forbi omsøkte kraftstasjon, og flere fossefall med fossesprutsoner (B- og C-verdi). NVE har tillagt områdets biologiske mangfold og verdier stor vekt i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Ekorndalselva kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 13.01.2015. Registeringene i Ekorndalen, Almdalen og Duna viser en relativt høy tetthet av rødlistearter, særlig innen organismegruppen lav. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Ekorndalselva kraftverk finnes det følgende rødlistede arter:

Lav:

gullprikklav (VU)

granfiltlav (EN)

Szczawinskia leucopoda (skorpelav) (VU)

Pattedyr:

gaupe (VU)

oter (VU)

Fisk:

ål (CR)

Fugl:

strandsnipe (NT)

varsler (NT)

fiskemåke (NT)

hubro (EN)

En eventuell utbygging av Ekorndalselva vil etter NVEs mening kunne være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 og forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5. Det er særlig endringer i økologiske forhold i fossesprutsonene og til dels i kystgranskogen NVE har vektlagt i denne vurderingen. De påviste naturtypene er vurdert til å ha stort potensial for rødlistede arter innen organismegruppene moser og lav dersom de får utvikle seg upåvirket. NVE har også tatt den relativt store tettheten av rødlistearter i nærområdet med i betraktningen.

NVE har også sett påvirkningen fra Ekorndalselva kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Ekorndalselva ligger nokså isolert til, og det er svært få vassdragstiltak i nærheten. Det mest utbredte menneskelige inngrepet i området er veibygging, som også inngår i omsøkte kraftverk sitt influensområde. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet til å fatte vedtak, men mener likevel at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) skal tillegges noe vekt. NVE har vurdert at det er et stort potensial for forekomster av ytterligere rødlistearter knyttet til de påviste naturtypene i tiltaksområdet, og i området som helhet.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

NVE vurderer tiltaket som omsøkt i planendringen til å ikke være brudd på forskrift 2011-12-16 nr. 1290, eller i konflikt med naturmangfoldloven § 37 (naturreservater), da tiltaket nå i sin helhet er utenfor naturreservatet.

Landskap/friluftsliv/brukerinteresser

Søker beskriver landskapet i området på følgende måte:

«Landskapsgeografisk ligger tiltaksområdet i overgangen mellom landskapsregion 25 "Fjordbygdene på Møre og i Trøndelag" og region 35 "Lågfjellet i Nordland og Troms". Tiltakene ligger i region 25, men de høyere liggende deler av vassdraget er knyttet til region 35. Landskapet i region 25 preges av stort sett åpne fjorder med markerte fjordløp. Fjordene i regionene varierer relativt mye i gradienten kyst-innland, der innlandsfjordene gjerne har høyere fjordsider og et annet vegetasjonspreg enn ved kysten. I regionen er det hyppig veksling mellom natur- og kulturlandskap. I tiltaksområdet inngår region 35 øst for og i høydelaget over region 25. Selv om hoveddelen av denne regionen ligger i Nord-Norge, ligger det noen utløpere ned i Nord-Trøndelag. Regionen er å betrakte som en samlegruppe for større og sammenhengende fjellområder. Større arealer med fjellskog inngår også i denne regionen. Regionsområdet som dekker Ekorndalsvassdraget strekker seg nordover til grensen av Nordland.

Landskapet i Ekorndalsvassdraget er topografisk variert med mange lokale landskapsrom. Overgangen fra fjord til fjell er preget av bratte lier og mange terrengavsatser. Både her og høyere oppe i vassdraget inngår fjellvegger flere steder. Deler av vassdraget har imidlertid også relativt langstrakte strukturer, med myrer og fjelldrag. Tiltaksområdet, som omfatter den nedre delen av vassdraget, representerer noe av den mest skiftende topografien i området. Her er det flere fosseavsatser, bergvegger, små gjel og terrengavsatser. Landskapet i tiltaksområdet fremhever seg ikke med spesiell særegenhet eller inntryksstyrke, men landskapet er som nevnt topografisk variert og med flere opplevelseshorisonter. Området er ellers noe preget av inngrep i de deler som grenser til Vetterhusbotnet. Landskapets i tiltaksområdet vurderes å være av lokal verdi.»

NVE mener søkers beskrivelse av tiltaksområdet og de overliggende områdene er svært dekkende. NVE vil legge til at det på utbyggingsstrekningen er to markante fosser; Øvre foss med ca. 10 m fall og nedre foss ca. 25 m fall. Øvre foss er nokså visuelt eksponert ved en vei/tursti som leder opp til Ekorndalen, mens nedre foss er mer skjult. NVE mener at omsøkte tiltak vil ha vesentlig innvirkning på vannføringen i begge fossene, og at tiltaket vil redusere fossenes virkning som landskapselement lokalt. NVE har ikke lagt avgjørende vekt på fosselandskap, da fossene åpenbart har kvaliteter, men er synlige i et begrenset landskapsrom.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Tiltaksområdet grenser til Almdalen naturreservat som ble utvidet til Almdalen-Ekorndalen naturreservat i 2011. Tiltaket som opprinnelig omsøkt ville berøre det nye naturreservatet med oppdemming av elva, og var i så måte i konflikt med vernet. Som beskrevet tidligere i dette notatet, søkte NTE først Fylkesmannen om dispensasjon fra vernet til å gjennomføre tiltaket, en søknad som senere ble avslått. NTE søkte deretter om en planendring som ifølge søker tar tilstrekkelig hensyn til reservatet, ved at inntaksdammen senkes med 0,5 m og elvebunnen planlegges å senkes med 1-1,5 m ved inntaket.

Endringen av inntaksløsning førte til at Fylkesmannen trakk innsigelsen, men Fylkesmannen fraråder fremdeles tiltaket. NVE har i likhet med Fylkesmannen vurdert det slik at planendringen med stor sannsynlighet går klar av reservatet, men NVE er av den oppfatning at det fortsatt vil bli store inngrep i et ellers inngrepsfritt område ved inntaket. Selv om avstand mellom inntaksdam og vei er relativt kort, mener NVE at inntaket er planlagt i et annet landskapsrom. Omsøkte hovedløsning vil omfatte en meget dyp grøft for å oppnå fall ut fra inntaket. Søker anslår denne grøften til å være 7-8 m dyp i øvre deler. NVE mener at en inntaksløsning som omsøkt vil kreve store inngrep i landskapet. Høydeforskjellen fra inntaket og rørgata ut er såpass stor at etter NVEs erfaring med tilsvarende prosjekter vil grøfta bli nærmere 10 m dyp. Av HMS-messige årsaker under ev. anleggsarbeid, krever også grøftas dybde en betydelig bredde.

En gjennomføring av tiltaket vil skyve kanten av det inngrepsfrie området (INON) ca. 150 meter østover. Det inngrepsfrie området vil dermed bli redusert med ca. 150 dekar (0,05 %) av det samlede areal på det inngrepsfrie området. Det er stort sett sone 2-områder som berøres. Utbyggingen vil ikke medføre andre inngrep som påvirker de inngrepsfrie naturområdene. NVE har ikke lagt vekt på INON-tematikk i vedtaket, ettersom den relative endringen av INON-status er liten.

Tiltaksområdet er noe brukt til jakt, fiske og friluftsliv. I høringen kommer det også fram at det slake elvepartiet like oppstrøms planlagte inntak brukes til lekeplass og bading av lokalbefolkningen. Ekorndalen og Ekorndalen omtales som et «*lett tilgjengelig turområde for store og små*» av brukere av området. Naturvernforbundet trekker fram i sin høringsuttalelse av 19.01.2013 at: «*Utløpsosen, like nedenfor det påtenkte kraftverket, er svært mye brukt som rekreasjonsområde spesielt i forbindelse med sjøaurefiske fra land.*» De trekker også fram at Vetterhusbotnet ligger langt fra nærmeste oppdrettsanlegg, og at området derfor er spesielt verdifullt for sjørørret. Fiskebiologiske forhold er for øvrig diskutert tidligere i dette vedtaket.

Etter NVEs mening har tiltaksområdet landskapsmessige kvaliteter. Til tross for sin relativt avsidesliggende beliggenhet, byr områdene rundt Duna og Ekorndalen på lett tilgjengelig natur. Øvre del av tiltaksområdet fremstår i dag som urørt. NVE mener at en gjennomføring av tiltaket vil skape store og varige sår i terrenget, særlig i inntaksområdet og grøfta ut derfra. Lenger ned i rørgatetraseen vil også inngrepene være synlige over lang tid dersom det gis konsesjon til tiltaket. Erfaringsmessig mener NVE at inngrepet vil bli av en slik dimensjon at tiltaket vanskelig kan gjennomføres på en god landskapsmessig måte. En realisering av Ekorndalselva kraftverk som omsøkt vil etter NVEs mening medføre sterkt skjemmende endringer av landskapsbildet, og danne varige sår i landskapet. NVE har følgelig lagt stor vekt på tiltakets virkning på landskapsbildet i vår vurdering av konsesjonsspørsmålet.

Reindrift

Som det kommer fram av høringsuttalelsen til Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag er området er leveområde for tamrein. Det er Tovengruppen som har rettigheter som knytter seg til det omsøkte området, og de benytter området som seint vinterbeite. Det tradisjonelle kalvingslandet i området er et stykke fra tiltaksområdet (øst for Gartlandsveien), men i enkelte år kan Ekorndalsfjella benyttes som alternativt kalvingsland. Høringsinnspill fra brukere av reinbeitedistriktet, er ikke direkte imot tiltaket, men mener samtidig at det er viktig at det ikke gjøres inngrep som forverrer eller hindrer flyttveien for rein som krysser rørgata ved åsryggen nedenfor fossen. Det vises til at inngrep generelt medfører økt ferdsel, som ikke er heldig sett fra reindriftas side. Ettersom motstanden ikke er stor fra det lokale reinbeitedistriktet, mener NVE at potensielle ulemper for tamrein kan løses gjennom dialog med reinbeitedistriktet og avbøtende tiltak dersom det blir gitt konsesjon til tiltaket. Vi har følgelig ikke lagt vekt på reindriftsproblematikk i vårt vedtak.

Kulturminner

Det er påvist tre samiske fangstgroper like utenfor tiltaksområdet (nedre del). Dette er automatisk fredede kulturminner som ble registrert ved Sametingets befaring av tiltaksområdet. Sametinget skriver følgende om registreringene knyttet til omsøkte kraftverk i brev av 22.11.2013 til NVE:

«Sametinget har nå befart det aktuelle området for bygging av Ekorndalselva kraftverk med tilhørende infrastruktur. Det ble ved befaringen registrert tre fangstgroper som ligger utenom inngrepsområdet, men som kan tenkes å komme i konflikt med terrengkjøring i forbindelse med anleggsarbeid. Lokaliteten har fått IDnr 173094 i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden.

(...)

Det ble ikke registrert andre samiske kulturminner i inngrepsområdene for Ekorndalselva kraftverk. Under forutsetning at den automatisk fredete lokaliteten, eller sikringssonen på 5 meter ikke på noen måte blir påvirket i forbindelse med bygging av kraftverket har Sametinget ingen merknader til tiltaket.»

Nord-Trøndelag fylkeskommune har heller ingen innvendinger mot tiltaket. Ettersom påviste kulturminner ikke vil bli berørt gjennom omsøkte planer, har NVE ikke lagt vekt på kulturminner i vedtaket. NVE vil likevel minne om tiltakshavers meldeplikt ved funn av ytterligere kulturminner under ev. anleggsarbeid, jamfør kulturminneloven § 8.

Ras og skred

I NVEs skredatlas er deler av utbyggingsstrekningen registrert med potensial for både snøskred og steinsprang, jord- og flomskred. NVE er kjent med en faktisk skredhendelse i området (løsmasser), da store deler av åssiden like ovenfor opprinnelig omsøkte kraftstasjonsplassering var rast ut ved NVEs sluttbefaring i 2013. I følge søker har dette skjedd siden de sist var i området i forbindelse med utarbeiding av kraftverkssøknaden, anslagsvis innen en toårsperiode.

Ved en eventuell konsesjon er det viktig at det blir tatt tekniske vurderinger rundt skredfaren, og at dimensjonering og sikring av tekniske installasjoner blir deretter. NVE har ikke lagt vekt på deltemaet

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

skred i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet, men mener det er viktig å avklare dette i forkant av en ev. detaljplangodkjenning. Rashendelsen viser at potensialet for skred er reelt.

Konsekvenser av kraftlinjer

Dersom linjetilknytningen (480 m) skjer via luftlinje, vil luftspennet utgjøre kollisjonsfare for fugl (hovedsakelig vadere) knyttet til fjæresonen og strandengene ved Duna. En linjetilknytning via jordkabel på samme strekning vil medføre inngrep i viktige naturtyper. NVE har ikke lagt vekt på dette i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet, men noterer seg de negative virkningene.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Ekorndalselva kraftverk vil gi 6,6 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som vanlig for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneier og generere skatteinntekter. Videre vil Ekorndalselva kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

Til tross for sin relativt avsidesliggende beliggenhet, byr områdene rundt Duna og Ekorndalen på lett tilgjengelig natur. Øvre del av tiltaksområdet fremstår i dag som urørt. NVE mener at en gjennomføring av tiltaket vil skape store og varige sår i terrenget, særlig i inntaksområdet og grøfta ut for rørgaten. En realisering av Ekorndalselva kraftverk som omsøkt vil etter NVEs mening medføre sterkt skjemmende endringer av landskapsbildet. NVE har følgelig lagt stor vekt på tiltakets virkning på temaet landskap i vår vurdering av konsesjonsspørsmålet.

NVE mener tiltaksområdet har flere biologiske kvaliteter, særlig innen naturtyper, og til dels rødlistearter. Verdien på området trekkes opp av det helhetlige biologiske mangfoldet som er konsentrert på et relativt lite geografisk område. Elva har flere kvaliteter med anadrom strekning ved utløpet og oppover elva forbi omsøkte kraftstasjon, og flere fossefall med fossesprutsoner (B- og C-verdi). NVE har tillagt områdets biologiske mangfold og verdier stor vekt i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet. NVE mener at aktuelle avbøtende tiltak ikke vil være tilstrekkelig for å ivareta de allmenne interessene i området. Vi har også merket oss at fordelene i form av produksjon til relativt høy kostnad er begrenset.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Ekorndalselva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE avslår derfor søknaden om å bygge Ekorndalselva kraftverk.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her.

Vedlegg

Kart: Detaljkart øvre og nedre del

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

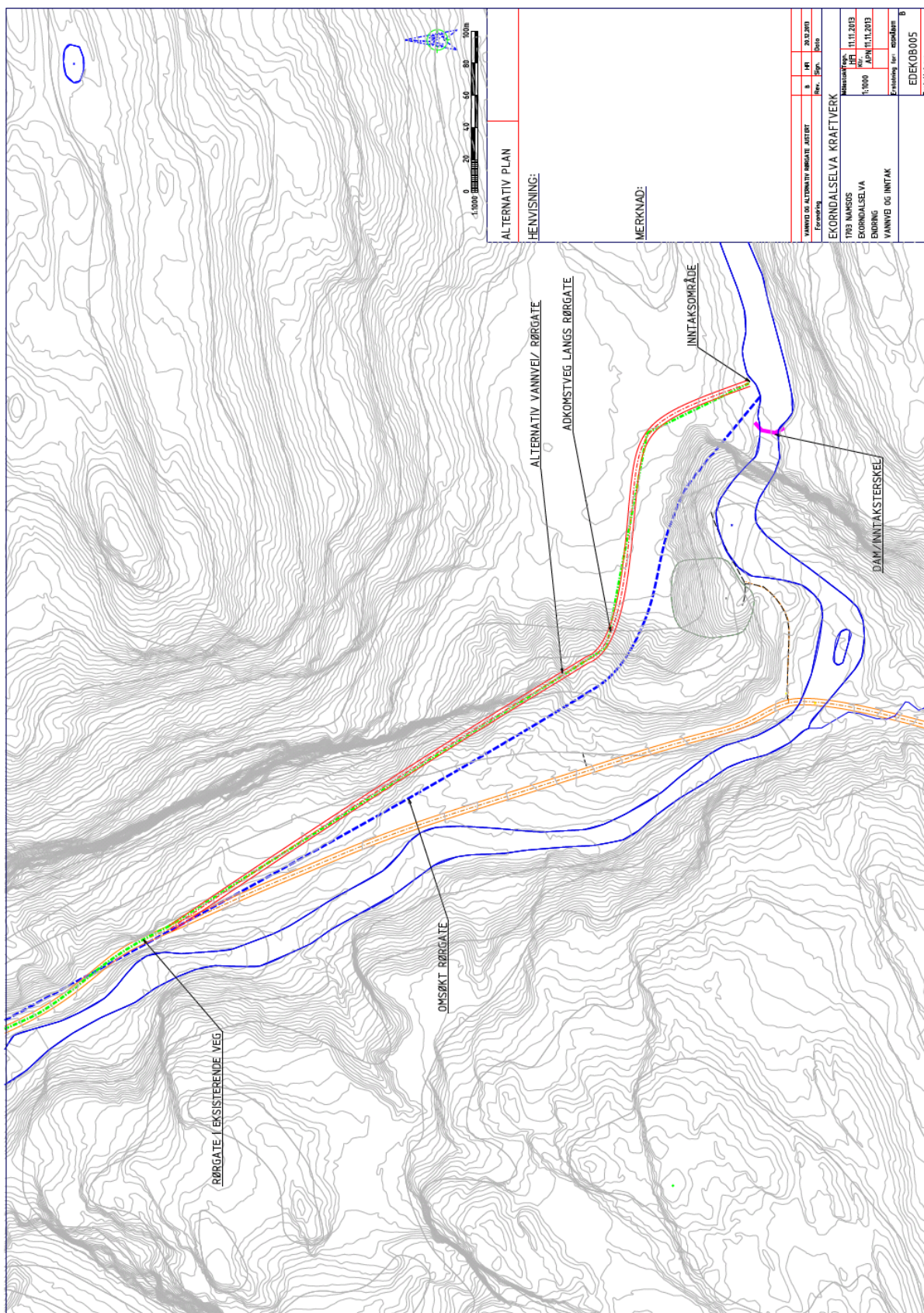
Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

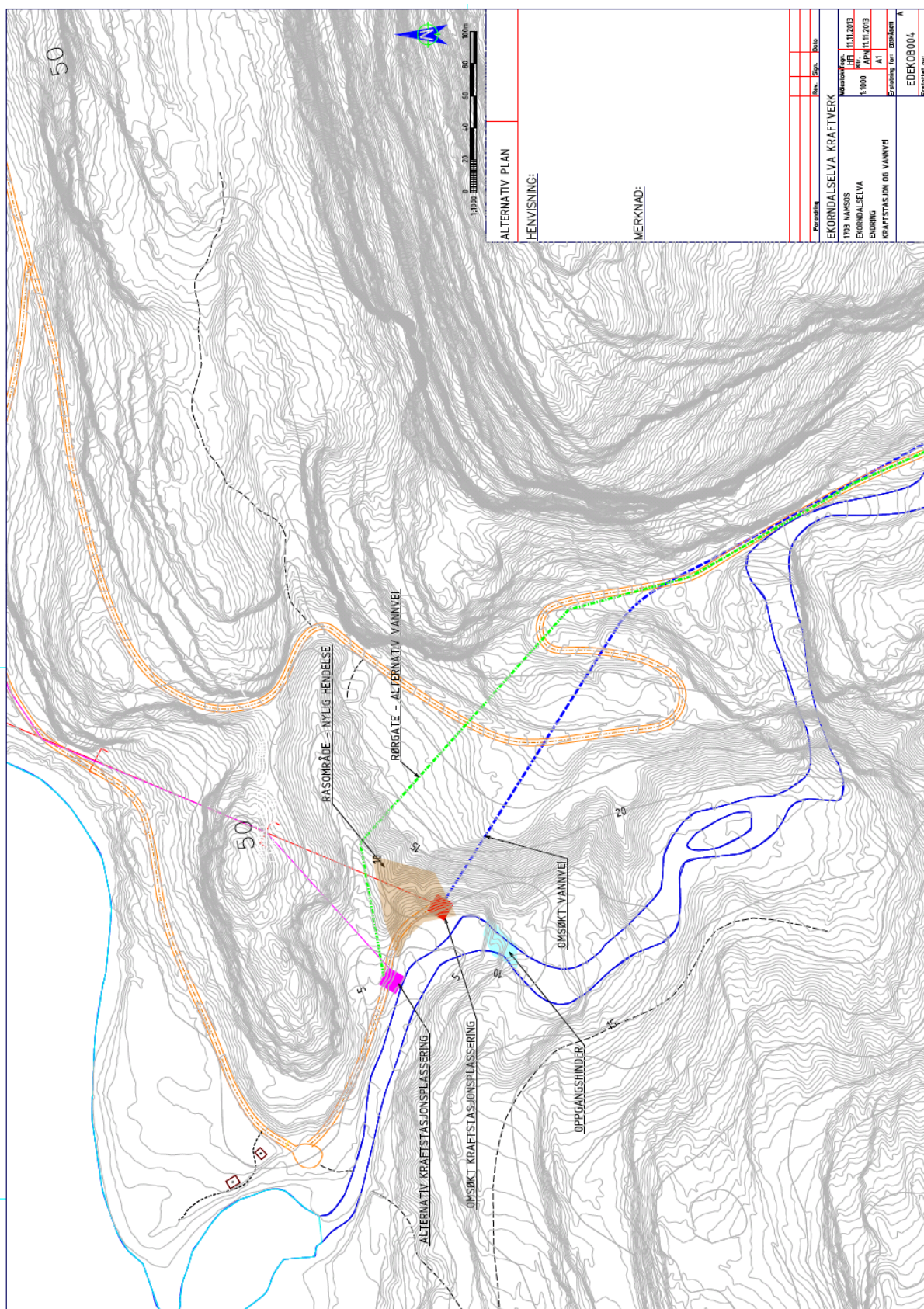
Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR